

Yttrande

Dnr 20KS442-6
2020-10-26

Kommunstyrelsen

Bodil Dürebrandt
Telefon: 026-17 80 63
Bodil.durebrandt@gavle.se

Yttrande - Remiss - Promemoria om Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper

Ert diarienummer: M2020/01079/Ke

Beskrivning av ärendet

Regeringen har gett Gävle kommun möjlighet att lämna synpunkter på förslag till rubricerat ärende: Kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper.

Promemorians förslag: Producentansvar för returpapper ska upphävas.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Yttrande

Gävle kommun avstyrker regeringens förslag och motsätter sig ett avskaffande av producentansvar för returpapper.

Gävle kommun ställer sig även bakom det yttrande som Gästrikre återvinnare, Avfall Sverige och Sveriges kommuner och Regioner (SKR) har lämnat in till miljödepartementet.

Gävle kommuns synpunkter:

- Vi anser det felaktigt ur miljö-, klimat och kommunalt perspektiv att ta bort producentansvaret för returpapper.
- Kommunerna har kompetens och bör vara en aktiv aktör och samverka kring insamlingen, men kommunerna kan inte bära det ekonomiska ansvaret eller ansvara själva för att återvinningsmålen uppnås.
- Producentansvaret bör vara kvar och utgångspunkten att förorenaren betalar ska fullt ut gälla inom miljöbalkens område. Den som sätter en produkt på marknaden ska ha ansvaret för insamling och återvinning.
- För att nå återvinningsmålen krävs att producenterna tar sitt ansvar.
- Risk för minskade incitament för producenterna att ta emot återvunnet material om de inte har producentansvaret. Om priset för ny råvara är billigare än återvunnet och de inte har ansvaret kommer miljön att få betala priset.
- Plockanalyser visar att uppemot 50 procent av returpappret kommer från reklam. Det är inte rimligt att det ska finnas ett kommersiellt

intresse att skapa avfall, men att det ska bli ett ansvar för taxekollektivet att finansiera avfallshanteringen.

- I förordningen för returpapper (2018:1463) angavs att hämtningen skulle vara kostnadsfri för fastighetsägaren. Det frångås nu helt, vilket vi anser är fel.
- Det behövs en ordentlig utredning i god dialog om hur framtidens insamling bäst kan organiseras.
- De uppskattade kostnaderna, det föreslagna återvinningsmålet och tidplanen för förändringarna saknar stöd i utredningen.

Gällande specifika kommentarer till förslagen i regeringens promemoria, hänvisar Gävle kommun och ställer sig bakom Gästrikre återvinnarens, Avfall Sveriges och Sveriges kommuner och regioners (SKR) yttrande.

Förslag på lösningar

- Fatta ett samlat beslut om hur insamlingen ska ske av returpapper, förpackningar och matavfall från hushållen utifrån en konsekvensanalys av hur det påverkar medborgare, kommuner och återvinningsmål. Samma datum bör gälla för införandet av de olika insamlingarna, så att de aktörer som ska sköta insamlingen kan samordna uppbyggnaden.
- De tidningarna med demokratiskt värde, skulle kunna få ett riktat stöd från staten under några år, till dess att deras affärsmodeller än anpassade efter ett nytt normalläge. Vi ser en vikande trend med papperstidningar och det kommer fler och fler digitala lösningar som är ekonomiskt hållbara.
- Det behövs en ordentlig utredning om hur framtidens insamling på bästa sätt kan organiseras och det i god dialog med berörda parter.
- Ett totalansvar för kommunerna i linje med 2016-års utredning om framtiden avfallshandling kan åtminstone på ett bättre sätt möjliggöra för kommunerna att hantera frågan, men den bygger på ansvar för alla fraktioner vilket då möjliggör en balanserad ekonomisk utveckling.

Lars Wedlin
Planeringschef
Gävle kommun